

מסורת הש"ס

(א) ז"ל בחדש, (ב) לפיט הניסאף שם, ימי יוסף ויש לקום, (ג) ג'א עטות ענין יפה,

הגהות הב"ח

(א) רש"ב ד"ה ומהל וכו' ממקום שכלן: (ב) תוספות ד"ה מתקין וכו' ומהל ל"ה דלרב וכו': (ג) בא"ד שנקלזו שהם מרובין:

מוסף תוספות

א. ואי נמי בצרן דנקט לרבנא נקטיה, דאפי' בצרן הוא ושגגן ביד שליח מן הבית והביאין עד ירושלים ואח"כ לקון בעל הבית והביאין לעורה אינו קורא מפני שהלקוחה שלקחן השליח מן הבית עיקר ולא בבצורה. רש"ב. ב. [נבל] כשכבד הוא הולךך השליח וכו'. וי"ל דגדירות הכתוב שתהא ההולכה והלקיטה בגוף אחד ממש ולא מקצתה ע"י שליח ואפי"ן שהוא כמות. רש"ב. ג. והלא צריך הוא לומר הנה הבאתי ולא הביא הוא. רמב"ן. ד. א"ר באת לדחות וכו' הא דקתני אם ברוך אין לו קרקע, בן המפורש לפנינו ויטעון לוקח שיש לו קרקע ויפסיד המוכר דהוי כשלשה אילנות וקנה קרקע והוה להו לרצון למימר היואל מן הגזע יחמוד צעל האילן פן יפסיד המוכר: **אמר רב נתנאל** יקון. ומתניין דקתני היואל מן הגזע שלו על מנת לקצוץ ולשרוף: **נקטינן**. מרביתינו דקל אין לו גזע. לקמיה מפרש: **אין לו**. היואל מן הגזע לצעל הדקל דכיון לחפור ולשרש קאי כשייבש האילן דהא לא קנה קרקע: **אמורין מסה דעמיה**. צעל הדקל מן העמיד ללא מן הגזע דסבור הוא שמא ייבש הדקל מהרה ולא יוילא גזע דלא דמי לשאר אילנות שאם יבשו צראשן קולאן למטה וחורין וגדילין שהרי גזען מחליף דמתניא לעיל (דף פ:) אבל דקל מאחר שייבש אין לו מהרה דמתניא לעיל [שם] בדקלים ובאריס חופר ומשרש הלכך מייאש מן היואל מן הגזע ולא נחמין לקנותו: **והא קוונה שני אילנות**. דמתני' בכל אילנות מייירי ופאילו דקלים ואפי"ן דלחפור ולשרש קיימי כשימותו דהא אין לו קרקע אפי"ן הכי קתני מתני' דיש לו גזע: **אלא אמר רב פפא**. לא מתילי טעמא דאסוח דעתא בחופר ומשרש אלא אין לו גזע לצעל הדקל דקאמרת ולא מטעמין: **אלא לפי שאין דרך**. דקל להוציא מן הגזע כלום אלא מלמעלה צראשו גדילים כל ענפיו והלכך עולין לו בחצל דארמין דהמוכר את הבית (לעיל דף סט:) ומשום הכי הוה דעתו ואפי"ן אי מיקרי ויואל מן הגזע הרי הוא של בעל הקרקע ומתני' באילנות הרגילין להוציא גזע מייירי ולא דקל הואיל ולא שכיח להוציא גזע דכל מילתא דלא מסיק לוקח אדעתיה לא קני: **ולרז וציר**. דסבירא ליה דמוילא גזע: **קשיא מתני'**. דבכל אילנות המוילאין גזע מייירי: **דוצין ליה לחמש שנים**. שאף אם ימות יטע אחר במקומו והלכך כיון דמשעבדא ליה ארעא לזמן קצוב לא מסה דעתיה מן הגזע אבל היכא דוצין סתמא שפאילו אם ימות לסוף יוס או יומים לעקור ולשרש קאי הכס ודאי מסה דעמיה: **תתם עיקר האילנות והנופות וצניהן**. קרקע מגולה שצין נופות אילן זה לנופות אילן זה: **והואל להם**. סביב האילנות (ב) מקום שכלין נופותיהן ולחון: כמלוא

מכדי פסוקי נינוה ליקרי. ואמאי עבד להו כדר' יוסי כמו שמצינו מספק כן יהא קורא מספק כאלס שקורא בתורה: **משום דמיתוי נשיקרא**. שהרי בשביל הבאת זיכוריס קא קרי ושמה לאו צקרקע שלו גדלו וקא משקר וכמדי דוצר שקריס לא יכון לנגד עיני (תהלים קא) **כלל כשקורא בתורה לא מיתוי נשיקרא: דלמא אפי לאפקועינהו כו'**. מאן דחוי דקרי עלייהו כזיכוריס ודאס כשיהיו לו זיכוריס כאלו לא יפריש מהן תרומה דקסבר זיכוריס ודאין הן אי נמי הא גברא גופיה הלכך עבד דכו היכרא שלא לקרות: **כל שרואה פני חמה**. היינו כל האילן חוץ מן הקרקע: **ושאינו רואה פני חמה**. היינו מתחת לקרקע: **וליתוש וימנין דמסקא כו'**. כיון דאמרת מן הגזע היינו כל שרואה פני החמה ופאילו סמוך לקרקע הרי הוא של צעל האילן ואפי"ן היכי תקון רצון מילתא דלמי דה מוכר ליד פסידא והא וימנין שיש לו אילן אחד בתוך שדה של חצירו ואמור רצון דהיואל מן הגזע שלו ומסקא ארעא שירטון ותגיהה הקרקע עד שיתכסה אילן היואל מן הגזע מנקטו צקרקע ויראו כשלשה אילנות וכגון שהיה רוחצ צין הגזע לאילן כשיעור המפורש לפנינו ויטעון לוקח שיש לו קרקע ויפסיד המוכר דהוי כשלשה אילנות וקנה קרקע והוה להו לרצון למימר היואל מן הגזע יחמוד צעל האילן פן יפסיד המוכר: **אמר רב נתנאל** יקון. ומתניין דקתני היואל מן הגזע שלו על מנת לקצוץ ולשרוף: **נקטינן**. מרביתינו דקל אין לו גזע. לקמיה מפרש: **אין לו**. היואל מן הגזע לצעל הדקל דכיון לחפור ולשרש קאי כשייבש האילן דהא לא קנה קרקע: **אמורין מסה דעמיה**. צעל הדקל מן העמיד ללא מן הגזע דסבור הוא שמא ייבש הדקל מהרה ולא יוילא גזע דלא דמי לשאר אילנות שאם יבשו צראשן קולאן למטה וחורין וגדילין שהרי גזען מחליף דמתניא לעיל (דף פ:) אבל דקל מאחר שייבש אין לו מהרה דמתניא לעיל [שם] בדקלים ובאריס חופר ומשרש הלכך מייאש מן היואל מן הגזע ולא נחמין לקנותו: **והא קוונה שני אילנות**. דמתני' בכל אילנות מייירי ופאילו דקלים ואפי"ן דלחפור ולשרש קיימי כשימותו דהא אין לו קרקע אפי"ן הכי קתני מתני' דיש לו גזע: **אלא אמר רב פפא**. לא מתילי טעמא דאסוח דעתא בחופר ומשרש אלא אין לו גזע לצעל הדקל דקאמרת ולא מטעמין: **אלא לפי שאין דרך**. דקל להוציא מן הגזע כלום אלא מלמעלה צראשו גדילים כל ענפיו והלכך עולין לו בחצל דארמין דהמוכר את הבית (לעיל דף סט:) ומשום הכי הוה דעתו ואפי"ן אי מיקרי ויואל מן הגזע הרי הוא של בעל הקרקע ומתני' באילנות הרגילין להוציא גזע מייירי ולא דקל הואיל ולא שכיח להוציא גזע דכל מילתא דלא מסיק לוקח אדעתיה לא קני: **ולרז וציר**. דסבירא ליה דמוילא גזע: **קשיא מתני'**. דבכל אילנות המוילאין גזע מייירי: **דוצין ליה לחמש שנים**. שאף אם ימות יטע אחר במקומו והלכך כיון דמשעבדא ליה ארעא לזמן קצוב לא מסה דעתיה מן הגזע אבל היכא דוצין סתמא שפאילו אם ימות לסוף יוס או יומים לעקור ולשרש קאי הכס ודאי מסה דעמיה: **תתם עיקר האילנות והנופות וצניהן**. קרקע מגולה שצין נופות אילן זה לנופות אילן זה: **והואל להם**. סביב האילנות (ב) מקום שכלין נופותיהן ולחון: כמלוא

שליח והולין הוא אלא נראה לר"ת לקיחה שהיא מתוך הבית הויא לקיחה וצאנן אורחא דמילתא נקט שהוא רגיל ללקט מה (א) (שנראה בעיניו) ולא שליח משום דזיכוריס אין להם שיעור: **עד שתהא לקיחה והבאה באחד**. פ"ה דצאנן שליח והציאן לירושלם קורין צעלים דשלומו של אדם כמותו ויכול לקיות הנה הבאתי וגו' ואין נראה שיקראו צעלים דמשמע צירושלמי: **מתקין לה רב פפא** והא קוונה שני אילנות דלחפור ולשרש קיימי בו. (א) הקונטרס דפריך משום דמתנייתין לא מפלגא ומייירי אפילו דקל ומימה דלא כן מלי משני רב פפא לדעתיה נמי תקשי ומה שמירן דקונטרס זהו דוחק ועוד דמפרש דמוצין ליה לחמש שנים שאם ימות תוך כך יטע אחר במקומו הא קתני ואם מתו אין לו קרקע היינו שלא יטע אחר במקומו: **דאי לזרוע תחמיו קאמר דאין לו קרקע כשמתו פשיטא דהא אפי' בערין האילנות חיות קתני דלא קנה קרקע ונראה לרבינו חס (ב) דרז וציר נקט דקל וכל דדמי ליה כגון אריס ושאר אילנות שכבר נקלזו פעם אחת דמו אי יבשי אין גזען מחליף והשתא פריך ליה רב פפא שפיר דמסתמא מתני' איירי ברזו אילנות דקלים ואריס ושאר אילנות שנקלזו (ג) מרובין משאר אילנות שלא נקלזו ומשני דמתני' איירי דוצין ליה לחמש שנים ומסתמא לפי שהן נטיעות ואין דרכן למות בה' שנים איירי ולא אסח דעתיה ומייהו אם מתו תוך ה' שנים לא יטע אחרים במקומן וצו' אילנות דקנה קרקע יטע אחרים במקומן עוד מפרש ר"ת לפי שיטת ר"ח דלא גרס במילתיה דרז וציר אין לו גזע לצעל הדקל אלא סבר רב וציר למימר אין לו גזע כלומר אין לו דין גזע דינמא העולה משרשים לצעל הקרקע אלא הכל לצעל הדקל ואפי' העולה מן השרשים כיון דלחפור ולשרש קיימי דכשיבש האילן יקח צעל האילן את השרשין ויחפור וישרש את הכל אסוחי אסח דעתיה צעל הקרקע (ד) ולאו דוקא נקט דקל דהוא דקל שאר אילנות (ה) היינו טעמא דא"כ אמאי קאמר רב נתנאל דקל**

ומתני' לא קשיא דהא משני ליה דוצין ליה לה' שנים וכתר חמש שנים הדרי למוכר דלא קיימי השתא לחפור ולשרש (א) ואין להקשות לכל הפירושים דכיון דלוקח מסתלק מן האילנות לאחר ה' שנים היכי אית ליה העולה מן הגזע שהיא שלו לקון כדאמר רב נתנאל לקון הא אפי' ענפים שצאילן אין יכול לקון כדאמרין בהמקבל (ב"מ קט. וס) המקבל שדה מחצירו לשנים מועטות אין לו קורות שקמה ואמר אביי שקמה אין לו שצח שקמה יש לו ורצא אמר אפי' שצח שקמה אין לו פ"ה ענפים שצאילן אחר שקבל שדהו והלכה כרצא דלאני הכא דלא לא הוה קולץ היה לוקח פירות הגדילים ציואל מן הגזע ולכן כשאמר לו לקון משום גדיליך דלא לימא תלת וצנתי ליה הרי הוא של לוקח תחת הפירות ולר"י נראה דסלקא דעמיה דרב פפא דרז וציר ה"ק דוקא דקל אין לו גזע לצעל הדקל דאסוחי אסח דעתיה לפי שכשמתבייש צראשו וקולאין אותו שוב אין מחליף גזעו דסבור הוא שלא יעלה כלום מן הגזע קודם שתייבשו אבל שאר אילנות שיכול לקצוץ כשתייבשו צראשן ויחליפו גזע לא מסה דעתיה ומשום הכי פריך ליה רב פפא ממתנייתין דקנה צ' אילנות יש לו גזע והא קיימי לחפור ולשרש אפי' שאר אילנות כשמתביישין צראשן ואפי"ן דגזען מחליף אין מועיל לו כלום דאין יכול לקצוץ כדי להחליף גזע עדיין ורואי להחליף גזע וא"כ מה לי דקל מה לי שאר אילנות כך זה עומד אילנות לפיכך יבש או נקלז אין לו קרקע משמע נקלז אפי"ן שלא יבש עדיין ורואי להחליף גזע וא"כ מה לי דקל מה לי שאר אילנות כך זה עומד לשרש ולחפור כשייבש צראשו כמו זה ולבסוף מסיק רב וציר מתנייתין דוצנה לה' שנים שאם יבש בתוך ה' יקלצו להחליף גזעו ומכר לו האילן צמיו לפיכך לא מסה דעתיה והשתא רב וציר דנקט דקל לאו דוקא דהוא הדין שאר אילנות אלא משום דשאר אילנות לא פסיקא ליה דפעמיים יש להם גזע כשמוכרין לה' שנים לקלצן כדי להחליף גזע אבל דקל לא שייך למכרו לה' שנים כדי לקלצו כדי להחליף גזע דאין גזע מחליף ומייהו קשה לפי' זה דבקנה ג' אמאי קתני דאם מתו יש לו קרקע ויטע אחר במקומו כיון דמתני' איירי דוצין לה' שנים

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא פב.

בדרך מביא ואינו קורא. מימה הא נראו לקריאה ונדרו והוה לן למימר ירקבו כדל"ר וירא צפרק בתרא דמכות (דף יח: וס) הפרש ציכוריס לפני החג ועבר עליהם החג ירקבו משום דקודם החג הוו חזו לקריאה ואחר החג חזו לא חזו וחשיב להו מוטעם זה החס אין ראויס לצילה דצילה מעכבת צהן ומירן רבינו חיים דהכל איירי כגון שהיה צדעמו מתחלה כשצאנן לשגרין ציד אחר דאז יכול לשגרין ציד אחר כאלו לא נראו לקריאה מעולם דמוכח צירושלמי דזיכוריס (פ"ה) דגרס הכס ר' יוחנן ויש לקיט' צסם רצי אושעיא אומרים כשלקטן לשלמן ציד אחר אצל אס לקטן להציאן הוא לא ישלחנו ציד אחר דכל הזיכוריס שגראו להיתר קריאה אין נתין אלא צקריאה וקאמר צחר הכי ממתניין פליגא הפרש ציכוריו ומכר שדה מציא ואינו קורא קיימונה שנתו דעמו למוכר משעה ראשונה והא דמצינא יבש אילן או נקלז מציא ואינו קורא כשייבש משעה ראשונה ולפי זה הפרש ציכוריס לפני החג על מנת להציאן לאחר החג לא ירקבו אלא אחר החג מציא ואינו קורא ומה שפירש הקונטרס דצירה היא הלכיהה אין נראה לרבינו חס דלקיחה לא משמע צירה אלא לקיחה מתוך הבית ועוד דלא קתני או מת שליח אלא ומה משמע דמת הויא לקיחה והבאה צחרת ושגרין ציד שליח או צאנן

שליח והולין הוא אלא נראה לר"ת לקיחה שהיא מתוך הבית הויא לקיחה וצאנן אורחא דמילתא נקט שהוא רגיל ללקט מה (א) (שנראה בעיניו) ולא שליח משום דזיכוריס אין להם שיעור: **עד שתהא לקיחה והבאה באחד**. פ"ה דצאנן שליח והציאן לירושלם קורין צעלים דשלומו של אדם כמותו ויכול לקיות הנה הבאתי וגו' ואין נראה שיקראו צעלים דמשמע צירושלמי: **מתקין לה רב פפא** והא קוונה שני אילנות דלחפור ולשרש קיימי בו. (א) הקונטרס דפריך משום דמתנייתין לא מפלגא ומייירי אפילו דקל ומימה דלא כן מלי משני רב פפא לדעתיה נמי תקשי ומה שמירן דקונטרס זהו דוחק ועוד דמפרש דמוצין ליה לחמש שנים שאם ימות תוך כך יטע אחר במקומו הא קתני ואם מתו אין לו קרקע היינו שלא יטע אחר במקומו: **דאי לזרוע תחמיו קאמר דאין לו קרקע כשמתו פשיטא דהא אפי' בערין האילנות חיות קתני דלא קנה קרקע ונראה לרבינו חס (ב) דרז וציר נקט דקל וכל דדמי ליה כגון אריס ושאר אילנות שכבר נקלזו פעם אחת דמו אי יבשי אין גזען מחליף והשתא פריך ליה רב פפא שפיר דמסתמא מתני' איירי ברזו אילנות דקלים ואריס ושאר אילנות שנקלזו (ג) מרובין משאר אילנות שלא נקלזו ומשני דמתני' איירי דוצין ליה לחמש שנים ומסתמא לפי שהן נטיעות ואין דרכן למות בה' שנים איירי ולא אסח דעתיה ומייהו אם מתו תוך ה' שנים לא יטע אחרים במקומן וצו' אילנות דקנה קרקע יטע אחרים במקומן עוד מפרש ר"ת לפי שיטת ר"ח דלא גרס במילתיה דרז וציר אין לו גזע לצעל הדקל אלא סבר רב וציר למימר אין לו גזע כלומר אין לו דין גזע דינמא העולה משרשים לצעל הקרקע אלא הכל לצעל הדקל ואפי' העולה מן השרשים כיון דלחפור ולשרש קיימי דכשיבש האילן יקח צעל האילן את השרשין ויחפור וישרש את הכל אסוחי אסח דעתיה צעל הקרקע (ד) ולאו דוקא נקט דקל דהוא דקל שאר אילנות (ה) היינו טעמא דא"כ אמאי קאמר רב נתנאל דקל**

ומתני' לא קשיא דהא משני ליה דוצין ליה לה' שנים וכתר חמש שנים הדרי למוכר דלא קיימי השתא לחפור ולשרש (א) ואין להקשות לכל הפירושים דכיון דלוקח מסתלק מן האילנות לאחר ה' שנים היכי אית ליה העולה מן הגזע שהיא שלו לקון כדאמר רב נתנאל לקון הא אפי' ענפים שצאילן אין יכול לקון כדאמרין בהמקבל (ב"מ קט. וס) המקבל שדה מחצירו לשנים מועטות אין לו קורות שקמה ואמר אביי שקמה אין לו שצח שקמה יש לו ורצא אמר אפי' שצח שקמה אין לו פ"ה ענפים שצאילן אחר שקבל שדהו והלכה כרצא דלאני הכא דלא לא הוה קולץ היה לוקח פירות הגדילים ציואל מן הגזע ולכן כשאמר לו לקון משום גדיליך דלא לימא תלת וצנתי ליה הרי הוא של לוקח תחת הפירות ולר"י נראה דסלקא דעמיה דרב פפא דרז וציר ה"ק דוקא דקל אין לו גזע לצעל הדקל דאסוחי אסח דעתיה לפי שכשמתבייש צראשו וקולאין אותו שוב אין מחליף גזעו דסבור הוא שלא יעלה כלום מן הגזע קודם שתייבשו אבל שאר אילנות שיכול לקצוץ כשתייבשו צראשן ויחליפו גזע לא מסה דעתיה ומשום הכי פריך ליה רב פפא ממתנייתין דקנה צ' אילנות יש לו גזע והא קיימי לחפור ולשרש אפי' שאר אילנות כשמתביישין צראשן ואפי"ן דגזען מחליף אין מועיל לו כלום דאין יכול לקצוץ כדי להחליף גזע עדיין ורואי להחליף גזע וא"כ מה לי דקל מה לי שאר אילנות כך זה עומד אילנות לפיכך יבש או נקלז אין לו קרקע משמע נקלז אפי"ן שלא יבש עדיין ורואי להחליף גזע וא"כ מה לי דקל מה לי שאר אילנות כך זה עומד לשרש ולחפור כשייבש צראשו כמו זה ולבסוף מסיק רב וציר מתנייתין דוצנה לה' שנים שאם יבש בתוך ה' יקלצו להחליף גזעו ומכר לו האילן צמיו לפיכך לא מסה דעתיה והשתא רב וציר דנקט דקל לאו דוקא דהוא הדין שאר אילנות אלא משום דשאר אילנות לא פסיקא ליה דפעמיים יש להם גזע כשמוכרין לה' שנים לקלצן כדי להחליף גזע אבל דקל לא שייך למכרו לה' שנים כדי לקלצו כדי להחליף גזע דאין גזע מחליף ומייהו קשה לפי' זה דבקנה ג' אמאי קתני דאם מתו יש לו קרקע ויטע אחר במקומו כיון דמתני' איירי דוצין לה' שנים

שהתנה

עין משפט נר מצוה

נה א מ"י פ"ד מהל' מיררה הל' א סמך ענין פ"ד טו"ש מ"מ מ' רעו ספק י: ג ב מ"י ש טו"ש שם ס"ט: ג ב מ"י ש טו"ש שם ספק י: ג ב מ"י ש הל' א ב טו"ש שם ספק י:

רבינו גרשום

ולקחת והבאת וצריך שיהא לקיחה והבאה בחד הוא ליכא דהא הביאן אחר: ומקשי' ומאמי אינו קורא מכדי פסוקי נינוה. אותו ידירי ליקרי ומה בכך: אמר ליה משום דמתוי בשקרא. דמספיקא היכי מצי למיקרי מן הארמא אחר נתן: לי ה' ורב משרשי' בריה דרב חיאי אמר. משום הכי לא מצי למיקרי ידירי כפי כפי ומה שפירא. לא גזעוהו אחר לאפקועינהו מהרומה ומעשר דזיכוריס: לא בני תרומה ומעשר נינהו: כל שרואה פני החמה. כל שפולה וגדל מן הקהל שן עין מאתו שרואה פני חמה היינו הגזע והוי של בעל האילן וכל שפולה מאתו שאינו רואה פני חמה. שמכוסה מן הקרקע היינו מן השרשים והוי הן הקרקע: והעולה מן הגזע אמאי שלו וליחורש דלמא ססקא ארעא שירטון גרבי ל"א בעל"א (א) הוגזע וקלחו כלומר שהגדילו ומחורו כפי בדי אילנא יאמר הלוקח אלו ג' אילנות וצבית לי ואית לי ארעא: יקין. כלומר כשיגדלו מן הגזע יכול בעל הבית לכופשו לבעל האילן לקצוץ כדי שלא יחזיקו בקרקע: דקל אין לו גזע. שאם מכר דקל לחבירו ויבש אין לו ללוקח בנזעו של דקל כלום. דכיון דלחפור ולשרש קיימי דאמרי ליעיל ברקלים ובאריס חופר ומשרש אסוחי מסה דעתיה הלוקח דקסבר דבעל הקרקע שחפור יקח השרשים יקח כפי הגזע: אותן שרשים הרואין פני החמה: והא קונה שני אילנות. בתוך של חבירו דלחפור ולשרש קיימי דקתני מתני' הרי זה לא קנה דקל: ומה שפירא. ואם מתו אין לו קרקע ואפי' הכי העולה מן הגזע שלו: אלא אמר רב פפא. הוי תריץ לא אין לו גזע לצעל דקל לפי שאינו מוציא גזע ואינו יכול לכוץ לבעל הקרקע לומר לו אל תעקרוהו שמא יעלה כלום מן הגזע לפי שאין גזעו מחליף: ולרב וציר. דאמר לעיל אין לו גזע לצעל דקל משום דאסוחי מסה דעתיה: קשי' מתני' דקתני העולה מן הגזע שלו. אלמא הוי דבעל האילן של לוקח: ומשני מתני'. מתוקמא כגון דובין ליה קרקע של מקום תחתם עד סוף ה' שנים דהשתא בתוך שנים הללו לא מסה דעתיה מיניה ויש לו גזע אבל להיתר דלא יבין להן אלא דקל לחוד אסוחי מסה דעתיה ואין לו גזע: פ"ה ומה. קני מן הקרקע תחתיהן באותו שיעור שהנופות נוטות: וביניהן. בין כל אילן ואילן קנה אותו קרקע כשיעור דמס' לקמן: וחוצה להן. לחוץ מרובח הנופות

(א) נראה דל"ל למעלה מן הגזע והקל: וא"ל תלמוד וצנתי לו כלומר לאחר שגדילו ומחורו וכו'